TURBOELLA INCONSPICUA (ALDER, 1844) AUTOCHTOON AANGETROFFEN IN DE OOSTERSCHELDE

door

R.H. de Bruyne

In het Correspondentieblad no. 257 meldde ik de vondst van een vers horentje met ingedroogde vleesresten van de soort Turboella inconspicua uit het kustgebied bij Scheveningen (De Bruyne, 1990). Hoewel het bovenstaande al een aanwijzing geeft voor het levend voorkomen van T. inconspicua langs de Nederlandse kust (de soort is nog nooit autochtoon aangetroffen, vergelijk bijv. Janssen, 1975), kwam onlangs met zekerheid vast te staan, dat de soort binnen de Nederlandse faunagrenzen leeft.

Op 18 november 1989 trof R. Dekker (NIOZ, Texel), tijdens een duiktocht in de Oosterschelde bij Zierikzee, een drietal kleine huisjesslakken aan, die bij later onderzoek konden worden gedetermineerd als Turboella inconspicua. De dieren werden ontdekt op hydroïdpoliepen van het geslacht Obelia (Laomedes) aan de onderkant van de dijkvoet op ca. drie meter beneden de laagwaterlijn.

Tijdens een latere duiktocht op 31 maart 1990 werd eveneens een exemplaar verzameld op vrijwel dezelfde plaats (lokaal bekend onder de naam Weldamse weg, EIS-matrix: 249081).

Behalve de vaststelling, dat T. inconspicua of het dwergdrijfhorentje tot de autochtone Nederlandse fauna moet worden gerekend, is hiermee ook meteen een tipje van de sluier omtrent het biotoop van deze soort opgelicht. Het regelmatige voorkomen van lege, vaak nog verse huisjes in fijn schelpmateriaal langs de Nederlandse kust heeft altijd iets raadselachtigs gehad. De waarneming van de soort op hydroïdpoliepen geeft een goede verklaring voor de aanwezigheid in bodemmonsters uit het sublitoraal en voor het aanspoelen op het Noord- en Zuidhollandse strand. In tegenstelling tot wier, waarop de soort volgens Fretter & Graham (1978) zou leven, komen hydroïdpoliepen ook in het sublitoraal van het Hollandse kustgebied voor.

Het materiaal is opgenomen in de collectie van het Zoölogisch Museum te Amsterdam.

Met dank aan R. Dekker voor het verstrekken van de gegevens.

Literatuur:

BRUYNE, R.H. DE, 1990. Turboella inconspicua (Alder, 1844) en Chrysallida sarsi Nordsieck, 1972 in het Hollandse kustgebied. - Corr. Blad Ned. Malac. Ver., 257: 757.

FRETTER, F. & A. GRAHAM, 1978. The prosobranch Molluscs of Britain and Denmark (4) Marine Rissoacea. - Journal of Molluscan Studies, suppl. 6: 153-241.

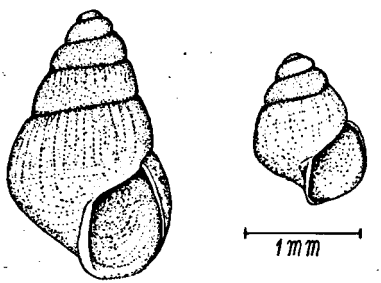

Turboella inconspicua (Alder). Zierikzee, op Obelia spec. EIS-matrix: 249081. leg. R. Dekker, 18-XI-1989.
Links volwassen exemplaar; rechts juveniel exemplaar.